

MONSTERPROCES HOLLEEDER

SCRIPTUM

MONSTERPROCES

HOL

Verslag vanuit De Bunker

LEE

Estella Heesen • Anke Sprakel

DER

Copyright © 2019 Scriptum, Schiedam

Grafische vormgeving www.igraph.be

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd in enige vorm of op enige wijze zonder schriftelijke toestemming, met uitzondering van korte citaten als onderdeel van kritieken en boekbesprekingen.

ISBN 978 94 6319 151 7

NUR 740

info@scriptum.nl

www.scriptum.nl

[Facebook.com/UitgeverijScriptum](https://www.facebook.com/UitgeverijScriptum)

[Twitter.com/ScriptumNL](https://twitter.com/ScriptumNL)

INHOUD

Voorwoord Fred Teeven	7
Inleiding	9
Vonnis	13
Reactie Holleeder op vonnis	31
Handgeschreven brief Holleeder	34
Getuige Sonja Holleeder	88
Getuige Astrid Holleeder	114
Getuige Sandra den Hartog	187
Getuige Peter R. de Vries	214
Kroongetuigen Fred Ros en Peter La Serpe	244
Getuige Ariën Kaale	275
Moord op Cor van Hout	281
Moord op Willem Endstra	305
Moord op John Mieremet	321
Moord op Kees Houtman en Thomas van der Bijl	334
Criminele organisatie	365
Nabestaanden	372
Persoonlijke omstandigheden	380
Laatste woord	388

VOORWOORD

Als oud-officier van justitie en oud-staatssecretaris van het ministerie van Veiligheid en Justitie heb ik dit proces met speciale belangstelling gevolgd. En ja, het was lang en er kwam geen eind aan, zo leek het.

Het was een bijzonder proces en tevens het zoveelste monsterproces. Niet alleen vanwege de inhoud, maar ook kwam met deze strafzaak tegen Willem Holleeder mijn eigen generatie voorbij. Ik ben in hetzelfde jaar als Cor van Hout geboren. Willem Holleeder een jaar later. Kees Houtman is in hetzelfde jaar als Holleeder geboren en Thomas van der Bijl is van 1956, weer iets ouder. Mieremet een jaar jonger. Wij zijn de vijftigers. Jarenlang lang heb ik met hen te maken gehad. Ik kan daar vanwege mijn doorlopende geheimhouding niets over zeggen. Zelfs geen tipje van de sluier oplichten.

Wel heb ik mijn naam kunnen teruglezen in dit boek. Het is fascinerend om te zien dat justitie zich heeft vastgebeten in dit onderzoek en met een onvolprezen doorzettingsvermogen de liquidaties voor de rechter heeft gebracht. Het is een meesterwerk dat zij hier heeft laten zien. Van het grootste belang voor de veiligheid in de maatschappij en de gerechtigheid voor met name de slachtoffers en hun nabestaanden.

Het vonnis van de president van de rechtbank Frank Wieland is vooralsnog een eindpunt. Hij tipte het zelf aan bij Holleeder: 'Wij zijn beiden aan het eind van onze carrière.' Zij speelden hun laatste

wedstrijd. Voor Holleeder zal er wederom een nieuw proces in hoger beroep volgen. Dat is het mooie van onze rechtstaat: iedereen krijgt een tweede en zelfs een derde kans.

In dit boek schrijven Estella Heesen en Anke Sprakel over een generatie waarvan Holleeder een van de laatste telgen is. De Jordaan zoals hij die meemaakte, bestaat niet meer. En ook de criminaliteit is in de afgelopen jaren veranderd. Een nieuwe, zeer jonge generatie waar de roekeloosheid en het gebrek aan geweten zijn weerga niet kent, staat alweer klaar. Daarom is dit proces zo belangrijk. Het zegt: 'U komt er niet mee weg.'

Duik in de hoofdstukken en neem kennis van de details. Dertig jaar misdaadgeschiedenis komt voorbij. Wie spreekt de waarheid en wie heeft een andere waarheid? De auteurs nemen u mee in een spannende tocht langs de fascinerende ontmaskering van de hoofdpersoon Willem Holleeder. Boeiend van het begin tot het einde.

Fred Teeven
Haarlem, juli 2019

INLEIDING

In 2008 schreven wij het boek *Het proces Holleeder: Verslag van dag tot dag uit De Bunker*. Het proces van de eeuw zoals het indertijd genoemd werd. De rechtbank Haarlem behandelde het dossier Kolbak over de afpersingen van onder anderen Willem Endstra. Negen verdachten stonden terecht, met Willem Holleeder als hoofdverdachte. En bijna allemaal werden ze veroordeeld. Holleeder kreeg negen jaar celstraf.

Nu, ruim tien jaar later, staat Holleeder weer terecht. Ditmaal wegens uitlokking van moord, waarbij vijf doden en een zwaar gewonde vielen. Allemaal mensen die een rol speelden in de Amsterdamse onderwereld. Eén van de slachtoffers is zijn bloedgabber Cor van Hout, die met zijn zus getrouwd was en met wie hij de Heinekenontvoering pleegde. Een nieuw proces, met een nieuwe naam, Vandros, dat qua omvang terecht opnieuw een proces van de eeuw mag worden genoemd. Procespartijen maakten 62 keer de gang naar De Bunker en moesten zich door een half miljoen pagina's worstelen.

Een haast onmogelijke opgave, zo blijkt ook bij aanvang als de verdediging van Holleeder opmerkt dat het het meest bijzondere proces ooit zal worden. De strafzaak is zo omvangrijk qua stukken en dossiers dat volgens de verdediging geen enkele procesdeelnemer aan het begin kennis heeft kunnen nemen van alle stukken. En de verdediging schat zelfs in dat dit aan het einde van het proces niet niet anders zal zijn.

Vooraf hebben wij getwijfeld of wij opnieuw de gang naar De Bunker in Osdorp dag in dag uit weer zouden gaan maken. Zou het het waard zijn een nieuw hoofdstuk en daarmee een nieuw boek te schrijven over ondertussen Nederlands meest beruchte maar tevens ook meest gehate crimineel? En lachte het ons toe om anderhalf jaar dag in dag uit tegen de rug van Holleeder aan te kijken en naar zijn verhalen te moeten luisteren? We waren er niet uit, terwijl de begindatum van het proces Vandros naderde.

Uiteindelijk merkten we allebei dat het begon te kriebelen. Want misschien was het wel net als tien jaar geleden, toen we genoten van de scherpe debatten tussen advocaat Jan-Hein Kuipers en officier Koos Plooy: argumentatieleer op het hoogste niveau. De beste officieren die justitie in huis had en de beste advocaten waren aan het werk in de rechtszaal onder leiding van voorzitter Rino Verpalen die ogenschijnlijk een band opbouwde met Holleeder. Het was vaak genieten van wat we hoorden.

En dan Holleeder. Hij ontpopte zich als een ware entertainer. Hij grapte en grolde zich door het proces heen. Hij werd een publiekslieveling, de nationale knuffelcrimineel. Van heinde en verre kwamen mensen naar het proces om een glimp van deze oerhollandse boef op te vangen. Zijn Holleederiaanse beschouwingen waren onverbeterlijk. Zijn Jordaneze tongval een lust om naar te luisteren. Prikkelende opmerkingen naar officier Plooy. Respectvol naar de rechtbank. En soms snijdend naar zijn eigen advocaat.

Holleeder had naar het leek de regie en creëerde een sfeer waarin hij zijn uiterste best deed om er samen met de rechtbank uit te komen. Hij deed er alles aan om de rechtbank te paaïen. Hij gaf ze zijn vertrouwen, zou ze helpen met de waarheidsvinding en daar waar hij kon openheid van zaken geven. Daarin onderscheidt Holleeder zich van bijna alle zware jongens in Nederland die voor de rechter staan. Zij doen er doorgaans het zwijgen toe.

Rechtbankvoorzitter Rino Verpalen greep dit met beide handen aan en schiep een goede vertrouwelijke sfeer in de rechtszaal. Holleeder ging erin mee. Hij sprak honderduit en gaf een kijkje in zijn wereld. Hoe hij omging met vrouwen, roddel en achterklap over zijn gabbers. Als het hem te heet onder zijn voeten werd, deed hij het af met de woorden: 'Allemaal onzin, meneer de rechter.' En dan

kwam er vaak een: ‘Weet u wat het is...’ dat eindigde in een beschouwing over hoe hij zijn leven leidde als jongen van de straat.

Ondanks zijn hartkwaal en de zware beschuldigingen aan zijn adres liep hij de rechtszaal ontspannen binnen. Hij sprak met de rechtbank alsof ze bij elkaar in het café zaten. Overtuigd als hij was dat hij nooit zou kunnen worden veroordeeld voor de afpersingen.

De negen jaar cel waar de rechtbank hem tot veroordeelde, kwam hard aan. Woedend was hij en hij gooide zijn pen snoeihard voor zich op tafel. Rechtbankvoorzitter Verpalen zat ineens in een hele andere gedaante voor hem. Geen vertrouwelijkheid meer, geen goedemorgen meer, geen warm afscheid na de zitting. IJskoud negen jaar. Het hof bevestigde dit oordeel.

Hoe anders is de sfeer ruim tien jaar later. Aan de advocaten en officieren van justitie ligt het niet. Zij zijn net als hun collega’s tien jaar geleden messcherp en erudiet. En ook rechtbankvoorzitter Wieland weet ondanks de vaak harde, verbeterde confrontaties en de dynamische sfeer rust en kalmte te bewaren in de rechtszaal. Waarbij hij Holleeder op ontspannen wijze en met gevatte humor benadert.

Maar we zien een andere Holleeder. Een getergd man. Nog steeds groot en imposant, met een stoere tred. Altijd goed verzorgd, donkere kleding, af en toe een geruite blouse. Eens in de zes weken naar de kapper. Soms een beetje bijkleuren. En o ja, soms maakt hij grappen en grollen.

Maar het verraad van zijn zussen Astrid en Sonja maakt hem ziek. Als de rechtbank hem ernaar vraagt tijdens de eerste dagen van het proces zegt hij: ‘Toen ik het hoorde dacht ik dat ik droomde.’ En dan: ‘Ik heb het er nog steeds moeilijk mee dat ze me die streek geleverd hebben.’ Hij kan er bijna niet over praten.

Ontaarde de eerste getuigenissen met zijn zussen nog in ordinaire scheldpartijen, later houdt hij zijn mond. Hij bijt nog liever zijn tong af. De spanning is voelbaar en meer dan eens om te snijden. Diepe, diepe haat voelt hij voor hen, maar de meeste haat voelt hij voor zijn jongste zus, Astrid.

Zij is voor hem de kwade genius die Sonja, zijn 'liefelingszussie', heeft weten over te halen tegen hem te getuigen.

Holleeder schildert Astrid af als een manipulator die geluidsopnames met knip- en plakwerk aan de rechtbank overhandigt en het publiek en de media op het verkeerde been zet met haar bestseller *Judas*, met een tv-serie, met interviews tot zelfs in *The New York Times* en met een toneelstuk waarin zestien doodskisten het podium worden opgereden. 'Het is te idioot voor woorden,' verzucht hij. Het komt allemaal door haar: Astrid. Het ontnemt hem zijn adem.

Na het zomerreces van de rechtbank kan hij niet anders dan daar het een en ander over zeggen. Tijdens de zomer heeft hij erop zitten broeden en het opgeschreven. De stoom komt uit zijn oren, zijn stem trilt als hij er met de rechtbank over begint. Het verraad in optima forma en Holleeder kan er niets tegen doen.

Het is de rode draad in het proces. Dat ultieme familieverraad maakt hem stuk. Als het hierover gaat tijdens het proces laat Holleeder, de man die altijd voor alles een oplossing heeft, zich van zijn kwetsbare kant zien: 'Ik ben best ongelukkig hiermee. Het is voor mij best moeilijk,' vertelt hij de rechtbank.

En daarmee laat hij zien dat de Holleeder die we eerder zagen, er niet meer is. In feite heeft Astrid hem gebroken.

Op 4 juli valt het doek voor Holleeder. De rechtbank veroordeelt hem tot een levenslange gevangenisstraf. Het zal voor veel mensen, met name voor de nabestaanden van de slachtoffers, een grote opluchting zijn dat 'hun kwelgeest' zoals hij door sommigen wordt genoemd, nooit meer de Westertoren meer zien. Of zoals de zoon van Kees Houtman het tijdens het proces tegen Holleeder verwoordde: 'In plaats van rondjes rijden op je Vespa, voor eeuwig rondjes lopen in je cel.'

Estella Heesen
Anke Sprakel